

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญ

การกระจายอำนาจ เป็นคำหรือสิ่งที่คนในสังคมไทยให้ความสนใจและติดตามเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภายหลังจากที่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นรัฐธรรมนูญที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการกระจายอำนาจและการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้อย่างชัดเจนที่สุดฉบับหนึ่งและเป็นผลสืบเนื่องมาถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ทำให้การกระจายอำนาจมีความชัดเจนยิ่งขึ้น ในหมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น กระจายอำนาจจึงเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจมากขึ้นตามลำดับและมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่นหรือในระดับพื้นที่ของไทย

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) คือ หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลและราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2538 และมีฉบับแก้ไขเพิ่มเติมในเวลาต่อมา พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ส่งผลให้มีการกระจายอำนาจสู่องค์กรประชาชนในระดับตำบลอย่างมาก โดยได้ยกฐานะสภาตำบลซึ่งมีรายได้ตามเกณฑ์คือ มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล กล่าวได้ว่าการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลนี้เป็นผลผลิตหนึ่งของกระแสของสังคมที่ต้องการจะปฏิรูปการเมือง ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นมิติหนึ่งของความพยายามในการปฏิรูปการเมืองโดยการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสำคัญต่อท้องถิ่นเป็นอย่างมาก เพราะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุด แต่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยเฉพาะประชาชนในพื้นที่ชนบท (โกวิทย์ พวงงาม, 2543 : 13)

การเลือกตั้งของประเทศไทย เป็นกระบวนการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลเข้าไปทำหน้าที่ในการปกครองประเทศไทย อาทิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไทย วุฒิสภาไทย ผู้ว่าราชการกรุงเทพฯ ผู้ว่าเมืองพัทยาและผู้บริหารท้องถิ่นอื่น ๆ ด้วยการให้ประชาชนออกเสียงเลือกบุคคลที่เห็นควร ประเทศไทยมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไปมาแล้ว 25 ครั้ง นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2476 เป็นต้นมา โดยครั้งล่าสุดมีขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2554 สำหรับประเทศไทย การเลือกตั้งเป็นหน้าที่พลเมืองชาวไทยและตั้งแต่ พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา อำนาจการ โดย คณะกรรมการการเลือกตั้งที่เป็นอิสระ (วิกิพีเดีย, ออนไลน์, 2557)

การเลือกตั้งของตำบลวังโดนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี เกิดขึ้นครั้งแรกตามพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ พ.ศ. 2547 ในการเลือกกำนันผู้ใหญ่บ้านของตำบลวังโดนด ทั้ง 10 หมู่บ้าน ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 สภาตำบลวังโดนดได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รูปแบบของการปกครองจึงเปลี่ยนจากลักษณะการปกครองท้องที่มาเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยโครงสร้างการบริหารงานใช้รูปแบบคณะกรรมการ สมาชิกประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้านและแพทย์ประจำตำบลเป็นสมาชิกโดยตำแหน่งและสมาชิกประเภทที่มาจาก การเลือกตั้งของประชาชนโดยตรงในเขตตำบลนั้นหมู่บ้านละ 2 คน อยู่ในวาระ 4 ปี การลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาขององค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด ในอดีตมีผู้ให้ความสนใจน้อยมาก ส่วนใหญ่จะเป็นผู้นำหมู่บ้าน ชุมชนที่มีต้นทุนทางสังคมสูง มีจิตใจเสียสละอาสาพัฒนาพื้นที่หมู่บ้านตำบลด้วยใจจริง ในการเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด ได้ดำเนิน โดยอาศัยพระราชบัญญัติสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 เนื้อหาสาระสำคัญของกฎหมาย กำหนดให้ฝ่ายบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนในท้องถิ่นเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 35/5 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 (โกวิทย์ พวงงาม. 2553 : 149)

หลังจากเกิดการเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนดดังกล่าว จึงเป็นแรงจูงใจที่สำคัญ ให้ประชาชนและกลุ่มทุนนักการเมืองที่มีอำนาจและมีอิทธิพล หันมาให้ความสนใจตำแหน่งทางการเมืองมากขึ้น กลุ่มคนดังกล่าวมีทั้งผู้ที่ตั้งใจจะพัฒนาหมู่บ้านตำบลและผู้ที่ต้องการตำแหน่งทางสังคม ต้องการผลประโยชน์ในค่าตอบแทน ทำให้มีการแข่งขันกันอย่างสูง การได้มาซึ่งตำแหน่งและอำนาจในปัจจุบัน ต้องผ่านกระบวนการและขั้นตอนของการเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ทำให้มีการลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลกันอย่างคึกคัก ซึ่งจากตามแนวคิดและทฤษฎีของการเลือกตั้งจะพบว่าหลังการเลือกตั้งต้องจบลงด้วยความสมานฉันท์ แต่ความเป็นจริงหลังการเลือกตั้งไม่ได้เป็นไปตามทฤษฎีและแนวคิด กล่าวคือเมื่อการเลือกตั้งเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งครั้งใดต้องมีความขัดแย้งกันเกิดขึ้นเสมอทุกครั้ง ไม่ว่าความขัดแย้งเหล่านั้นจะแสดงออกด้วยวิธีใด แต่ความขัดแย้งขององค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด แสดงถึงความขัดแย้งเป็น 2 ลักษณะ คือลักษณะแสดงออกและ ลักษณะไม่แสดงออก ซึ่งลักษณะของการแสดงออกของความขัดแย้ง คือการแสดงออกมาในลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงอาการไม่พอใจหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ที่นำไปสู่ปัญหาของความขัดแย้ง ส่วนลักษณะความขัดแย้งที่ไม่แสดงออก คือจะเก็บความรู้สึก เก็บความคิด ไว้ใจ โดยไม่แสดงออกให้ฝ่ายตรงข้ามได้รับรู้ว่าเรากำลังคิดหรือรู้สึกอะไร ซึ่งลักษณะดังกล่าวเหล่านี้ก็นำพาไปสู่สาเหตุให้เกิด

ความขัดแย้งทางการเมืองในการเลือกตั้งตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันขององค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด จากการที่ผู้วิจัยในฐานะคนในพื้นที่ได้พูดคุยกับประชาชนก็มีการยอมรับว่ามีการขัดแย้งกันเกิดขึ้นจริง

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาความขัดแย้งทางการเมืองของการเลือกตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี เพื่อที่จะทราบถึงสาเหตุความขัดแย้งว่าเกิดจากอะไรและมีผลกระทบอะไรบ้าง ตลอดจนมีแนวทางที่สามารถแก้ไขความขัดแย้งได้อย่างไรบ้าง อันเป็นข้อมูลและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นและองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสาเหตุที่ทำให้เกิดความขัดแย้งทางการเมืองของการเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของความขัดแย้งทางการเมืองของการเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี
3. เพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขความขัดแย้งทางการเมืองของการเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี

ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาความขัดแย้งในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด เริ่มศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2558) เนื่องจากปี 2542 เป็นยุคที่มีนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในการเลือกตั้งยังผลนำไปสู่การเกิดความขัดแย้งทางการเมืองในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าจะได้รับประโยชน์ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลวังโดนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี เป็นตัวแทนในการศึกษาความขัดแย้งทางการเมือง จากการเลือกตั้งในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
2. องค์การบริหารส่วนตำบลอื่นๆ สามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการจัดการที่มีความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นจากการเลือกตั้งได้

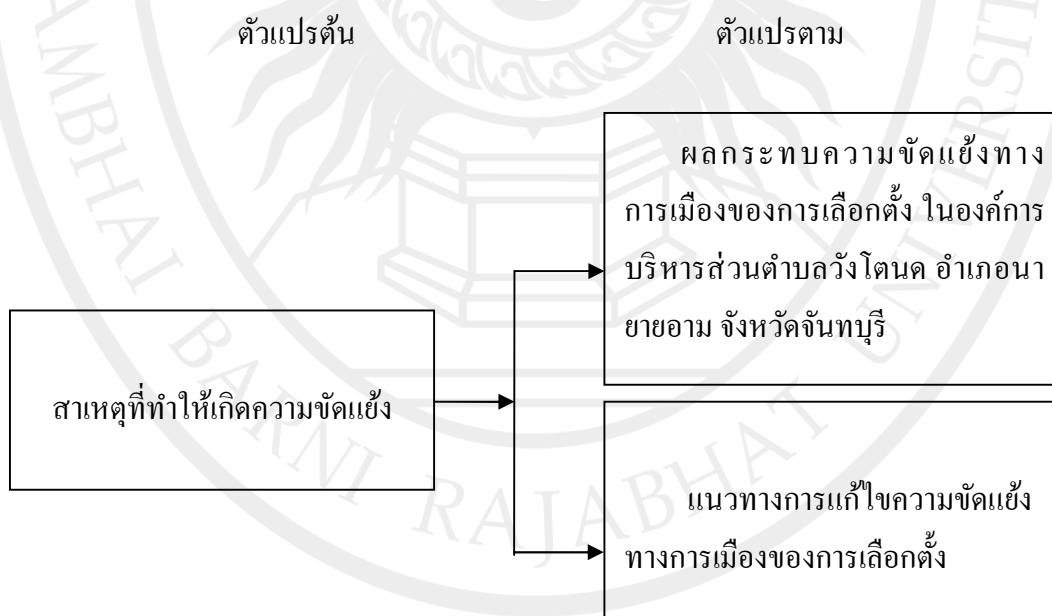
นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. สาเหตุความขัดแย้งทางการเมือง หมายถึงแหล่งที่เป็นบ่อเกิดหรือแหล่งที่มาของการทำให้ความคิดเห็นหรือความเชื่อไม่ตรงกันหรือเงื่อนไขที่จะนำไปสู่ความขัดแย้ง
2. ผลกระทบของความขัดแย้ง หมายถึงผลที่ตามมาจากความขัดแย้งอันเนื่องมาจากความแตกต่างระหว่างบุคคล ความไม่ลงรอยกันในผลประโยชน์และการจัดสรรแบ่งปันสิ่งที่มีคุณค่าและการใช้อำนาจทางการเมือง
3. แนวทางแก้ไขความขัดแย้ง หมายถึงทางเลือกที่ได้เลือกหลังจากที่ศึกษาสาเหตุของความขัดแย้ง เพื่อให้คลี่คลายปัญหาขัดแย้งให้เป็นปกติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการสำรวจองค์ความรู้ทั้งทางด้านทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาสามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

สมมติฐานการวิจัย

1. สาเหตุความขัดแย้งทางการเมืองต่างกัน ส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อความขัดแย้งทางการเมืองของการเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโตนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน
2. สาเหตุความขัดแย้งทางการเมืองต่างกัน ส่งผลให้แนวทางแก้ไขต่อความขัดแย้งทางการเมืองของการเลือกตั้งในองค์การบริหารส่วนตำบลวังโตนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี แตกต่างกัน

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี